

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1913. június 29.

145. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 228)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy órára . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyitott szemmel . . .

—O—

A delegáció máris beleesett a reprezentanza hibájába. Kimondotta, hogy neki a miniszter rendelete Hekuba, ő megtiltja a városi rendőrségnek, hogy a határrendőrségnek segítségére legyen. A miniszter elvárja, hogy a város támogassa a határrendőrséget abban a nehéz felelősségteljes munkában, amit az állam érdekében, a törvény parancsa folytán teljesít. A város pedig azt feleli a miniszternek, hogy csak várja . . .

Ez tehát újabb keztyüdobás, az erők mérközésének nyílt provokálása. És ha a miniszter a delegáció renitenskedésére ismételtén megadja a méltó választ, akkor lesz szörnyűködés, kiabálás, jajveszékélés. Hogy a megrendszabályozást ők provokálták, arról majd bizonyára nem fog szó esni, valamint azt sem fogják nagyon feszegetni, hogy ez a renitenskedés, ez a minden áron való ellenszegülés mennyiben lesz hasznára Fiuménak, melynek lakossága végre is nem a közjogi vitákból él.

A delegációnak még egy határozata kelt figyelmet. Az, amelyik a lovasrendőri szolgálat megszüntetését, esetleg az alközségekbe való redukálását célozza. Ha ez a határozat tényleg valóra válna, akkor ugyancsak jól néznék ki egyes alkalmakkor. Mert ki tud arról, hogy a külső városrész-

„A Tengerpart“ tárcája

Kacérság.

Nem árulom el — beszélte Géval kapitány — sem a tábor helyét s még kevésbé az ezred nevét, amelyhez legutóbbi előléptésem alkalmával bevonultam. Elég annyi, hogy alig időzve két-három hétig új állomáshelyemen, a véletlen egy szabad délután, a szomszédos városkába vezetett s már esti kilenc óra volt, mikor a vasúthoz igyekeztem, hogy visszatérjek a táborba. A kis állomáson alig lézengett egy-két utas, s rögtön szemembe tűnt egy elegánsan öltözött bájos fiatal asszony, ki habozva tekintett körül, mintha felvilágosítást akarna kérni. Ugy látzik, egyenruhám felkeltette figyelmét, mert először meglepetve, aztán kíváncsian és meglehetősen állhatatosan nézegetett. Már-már felajánlottam szolgálataimat, de ekkor az asszonyka hirtelen a kijárat felé fordult. Ugy látszott, csak jegyét váltotta meg, mert pár perc múltán ismét visszatért és most habozás nélkül felszállt egy üres szakaszba. Látszólagos hanyagsággal én is e szakasz felé indultam és ekkor pillantásunk találkozott. A piros, finom metszésű ajkak szögletében ellenállhatatlanul pajkos mosoly villant át, mintegy hívogatólag, aztán további figyelmét a táj szemlélésének szentelte. Am nekem e felhívás elég volt, s most már gondolkodás nélkül beugrottam a szakaszba. Néhány bocsánatkérő szót dadogtam, amelyet

ben történtek olyan dolgok, melyek a lovasrendőrség beavatkozását tették szükséges-sé? eVszélyes csoportosulás, tüntetés és hasonló olyan dolgok, amelyeknél lovasrendőr kell, csak a város belső részében történik.

Tételezzük fel, hogy pld. Susák felől történik valami, ami erőteljesebb rendőri beavatkozást igényel. Akkor a lovasrendőrök talán az alközségekben fogják piszkálni a körmeiket és nyugodtan bóbiskálnak, amíg gyalogos társaikat a tömeg püföli? Rendőrteljesítők állítják, hogy tömeg ellen 5 lovas többet ér, mint 50 gyalogos. Lehet, hogy a delegáció ezt nem tudja, azért mondta ki könnyelműen, hogy a város belterületén nem kell lovasrendőrség.

Vagy talán nem ezért. Mert — ne feledjük — van karzat is a világon, amelynek kedvéért Fiumében a legképtelenebb beszédekkel rengetig a város háza viharvert falait. Itt a példa. Stupicich ur megrója a rendőrséget, amiért a határrendőrség megérkezésénél a félrevezetett tömeg tüntetésébe belszólt és rendet igyekezett teremteni. Mi ez, ha nem — kortesbeszéd?

Megfordítjuk a tételt és kérdezzük: mit szólt volna Stupicich, ha a rendőrség annyira megfélemedezik a kötelességéről, hogy a fékevesztett tömeget hagyja garázdálkodni és prédává engedi a személy- és vagyonbiztonságot? Talán dicsőhymuszokat zengett volna? Lehet. Ez végre is izlés dolga, de semmi esetre sem komoly, céltudatos munka.

kezes fejbajtással fogadtak s az első szavak után, amelyek a hallgatás fagyos jegét megtörték, alighogy a vonat megindult, a fiatal asszony maga, kedvesen, anélkül, hogy kértém volna, engedelmet adott a dohányzásra.

— Igen, igen . . . csak gyújtson rá . . . láttam, az imént cigarettázott. Később, ugyancsak önként bevallotta, hogy imádja a hadsereget.

— Kiszégy koromban mindig arról álmodoztam, hogy egy katonatiszt felesége legyen . . . persze az álmok nem mindig teljesülnek . . . nem mindig . . . Ha csak meg nem elégszünk azzal, hogy részben valóra váljanak . . . Egy férfi híján, megelégedve egy gyöngéd vonalommal . . . amely utunkba akadhat . . .

Arca rózsaszínűre vált s zavartan, ajkába harapva, hirtelen másról beszélt:

— Messze utazik, uram?
— Szeretnék oly messze utazni, mint ön. De fájdalom, a tábornál le kell szállnom . . . Még csak néhány perc . . .

— Ah! milyen érdekes lehet egy tábor! . . .
— De mennyire! . . . s ha csak legkevésbé látni kívánna . . . boldogan teljesíteném kívánságát . . .

— Azt hittem, hölgyeket nem bocsátanak be!

— Elvileg nem! De mégis . . .

— A parancsnok külön engedelmére volna szükség, ugyebár?

— Az alezrederesre! . . . csak egy osztály táboroz kinn . . . De alig hiszem, hogy megengedné . . .

De tovább megyünk. Tegyük fel, hogy a városi rendőrség máriásozik az alatt, amíg a tömeg tüntet. Senki sines, aki gátat vessen az indulatnak, a tüntetés — a tömegpszichologia alapján — elfajul, kiröpül egy kő, a mely — nem lehetetlen — a határrendőrség valamelyik tagját sebz meg.

Minthogy pedig senki sem védi őket, a parancsnok nem áll meg a szuronyok feltűzésénél, hanem a kezében levő óriási hatalommal veri vissza az éretlenkedést. Mit gondol Stupicich ur, mi történt volna, ha az a 80 katona — a határrendőrség — kezdi osztalni a tömeget? Bizony a Mannlicherekből kiröppenő golyók, vagy a puskákra tüzött szuronyok más eredményt produkáltak volna, mint a városi rendőrség kardlapozása. És akkor a delegáció csak a siránkozás mezején tarolhatott volna, mert a határrendőrség neki ugyan nem ad felvilágosítást semmiféle cselekedetéről.

Stupicich ur, tisztelt delegáció, mi mondjuk Önöknek: örüljenek, hogy ugy történt, ahogy történt. A rendőrség csak a kötelességét teljesítette és Minach Mario parancsnok helyesen cselekedett, amikor ő vette kezébe a rendcsinálást. Bevittak néhány megkötyagosodott alakot, de vér nem folyt.

Vagy talán az kellett volna, hogy mutogathassák ország-világ előtt: ime, ez a barbár magyarok műve? Nem, így nem alkuszunk, tisztelt delegáció. Nekünk nem vér kell, hanem rend.

— Anyira szigorú?

— Kitűnő ember, akit fájdalom, nem sokára elveszítünk, mert egy napról a másikkra várja ezredesi kinevezését s egyben áthelyeztetését is . . . de makacsul ragaszkodik elveihez . . . Ha azonban megtisztelné bizalmával, módját ejteném, hogy titkon becsempészsem a táborba . . .

— Még az este?

— Igen. Ugy, hogy senki se lássa!

— De hiszen akkor én sem látnék semmit!

— De benn volna. S ez a fő!

— Igyekezzni fogok asszonyom, hogy rövidnek találja az időt!

Merész kijelentésem varakozáson felüli sikert ért el. A fiatal asszony felkacagott s ugy látszott, a dolog szörnyen mulattatta. Csak igen lanyhán ellenkezett s mikor a vonatom megállt s én a vágtyól égve, serkentettem a leszállásra, minden ellenkezés nélkül türte, hogy karjaimba emeljem le szépségkincsét. A tábor alig háromszáz lépésnyire feküdt s rövidesen eljutottunk a tiszték sátoráig. A fiatal asszony kíváncsian nézegette a sátrakat.

— Érdekes, akár egy faul utcája! . . . valamennyien itt laknak? A parancsnok is? mutassa, melyik az ő sátra!

Az alezrederes sátrára mutattam: Az ott, amelyiknek az ablaka világos!

— Látni szeretném! — s már odaszökött a parancsnok sátrához s rózsás arcát a világos ablak üvegéhez nyomta. Rémülten húztam hátra:

Egy pillanatra foglalkozunk a fővárosi sajtó egy részével mi is. Azzal, amelyik a szerkesztőség ablakán át nézi a fiemei eseményeket és ezeket minden áron az orszáos politikával kapcsolatban akarja elbírálni.

Tény, hogy soha annyi hamis adat nem került a fővárosi sajtó egy részébe, mint most. A fiemei eseményeket úgy tüntetik fel, mintha itt semmi egyebet nem történe, mint ellenállás a Tisza-kormányval szemben. Mi tudjuk, hogy ez nem így van. A fiemei eseményekhez az országos politikának semmi köze. A nagy harc nem a kormány ellen folyik. Csak bele vitték, hogy valamivel fűszerezék a renitenskedést. Más bajok vannak itt, olyanok, amelyeket csak innen lehet a maguk valóságában látni. Budapesten egész mást mutat a kép.

A szlávok a monarchiában.

A néplélek mélyén fekvő ösztöne azt sugalja a magyaroknak, hogy inkább a némettel tartanunk, ha nemzeti és állami fennmaradásunk biztosítékairól gondoskodni akarunk.

A szlávok viszont úgy érzik, hogy az ő egyesülési törekvéseiknek utját mi álljuk el. Nagy Szlávia kialakulásának akadályozói is mi vagyunk, miként ezt a tudós Palacky eseh történetirő megírta, ki az európai keleten élő szlávok egyesülésére nézve a magyarok honfoglalását olyan éknek nevezi, mely a szlávok testének a közepére vetetvén, a szlávok a magyarság kétfelé hasítottá, miként az ék elhasítja a fatöngöt. Csak hogy Palacky ezen hasonlata nem találó. Palacky nem történelmet, hanem politikát ír. A cseh tudós visszafelé csinálja a történetet és a mai helyzetet, a mai kialakulást veszi az ezer év előtti honfoglalás alapjául. Ebben azonban nagyon téves a felfogás és így hamis az abból folyó következtetés is.

Hol volt például Oroszország ezer évvel ezelőtt? Hisz a honfoglaló magyar őseink is ott tanyáztak a mai Oroszország helyén

— Jöjjön, könyörgöm!

— Hagyja!... látni akarom a parancsnokukat!

S nyugtalanságom egyszerre a legvérfagyasztóbb remületté növekedett. A fiatal asszony hírtelen felnyitotta a parancsnok sátrának ajtaját. Megőrült! Bizton bolond! s ez méltó büntetése az én esztelen könnyelműségemnek. Bután, mintegy odaszögeztve álltam helyemben. A fiatal asszony pedig, miután néhány szót bekiáltott a sátorba, kedvesen mosolyogva fordult vissza felém:

— Jöjjön be kapitány ur, hogy férjem megköszönje szíves voltát.

— Te!... — kiáltá meglepetve a parancsnok — hogy kerülsz ide? — Majd kiküldtél — Jöjjön be, Géval kapitány!

Engedelmeskednem kellett. A fiatal asszony most egy sürgönyt lobogtatott a kezében:

— Az előléptetésed! Alig, hogy megkaptam, azonnal ériesíteni akartalak, de a központi irada már zárva volt. Mikor a pályaudvaron éppen a sürgönyt akartam feladni, megpillantottam a kapitányt, akinek egyenruhájáról megismertem, hogy a táborba való. Ekkor elfogott a kísértés, hogy miután vezetők akadtam, behaladjak a táborba!

Höncösti nevetett s én magam mondatom, soha ferdébb helyzetbe nem kerültem, annál is inkább, mert jó képet kellett mutatnom a gonosz játékhöz. A parancsnok, szerepsére, nem sok ügyet vetett rám.

— A gondolat bájos volt és tökéletesen illő a pajkosághoz. De most mit eszmálsz? Én, mint parancsnok, nem járhatok rossz példával elől...

Kiev tájékán több száz féle hasonló nomád népcsaládokkal egyetemben, benyulva egész Tibetig, Kináig, a kínai falig, amelyet éppen ezen barbár, nomád népek betörése ellen való védekezés céljából épített a magas kínai civilizáció. Az orosz éppen csak egy ilyen apró népcsaládot alkotott, a szent város, Cirill és Method szláv keresztény apostolok szent városa Kiev központtal. A mai Oroszország tulajdonképpen alig idősebb 300 esztendősnél és a moszkoviták, elnyomván az ugynevezett kisorozokat, a kievi oroszokat, vetik meg alapját a mai orthodox orosz országnak, melynek még a hire sem volt meg a honfoglalás idejében és csak Nagy Péter uralkodása óta kezd szerepet játszani az európai hatalmasságok közt.

Ami a magyaroknak a szlávok közé furakodását illeti, itt csupán Nyugati Magyar ország számíthat, vagyis a Dunántul és Morvaországra támaszkodó néhány nyugati magyar megye. A katolikus szlávok közé ékelődtek be a magyarok. A tótok és morvák közé. De ezekkel a szlávokkal mi a mai napig békésen megférünk. A honfoglalás után, az első Árpád-házi királyok alatt még hozzánk kapcsolódtak a déli katolikus szlávokat, a horvátokat, az elhorvátosodott dalmátokat és bosnyákokat. Ezek a csehek, tótok, morvák, horvátok, dalmátok és bosnyákok latin betűvel író szlávok, miként mi magyarok is, felhagyván ősi rovásírásukkal, latin betűvel írunk és a nyugati, latin római katolikus egyházhoz csatlakoztunk. Egyforma kulturánk és néplélekfejlődésünk volt ama latin betűvel író szlávjainkkal. Ekként az egy államtestbe tömörülés egy politikai nemzetté alakulás könnyű volt az egyhitűség és a latin egyházi és világi hivatalos nyelv használata mellett. Hisz az országgyűlés tárgyalási és a törvényhozás nyelve, a törvények hivatalos nyelve a latin volt 136-ig, illetve 1848-ig.

Ellenben a szerbek és a keleti szlávok a bolgárok és oroszok a cirillika betűvel író szláv egyházi ritussal élve, teljesen különböztek és nem hogy tömörültek volna, de mindinkább eltávolodtak a latin és római katolikus szlávoktól. Hisz az orthodox keleti szlávok egészen más eszmei világban

— Elküldesz?

— Nem. De negyedóra múlva indul egy vonat...

— S megint ez a szegény Géval kapitány lesz a kísérőm?

— Ó, asszonyom — ellenkeztem.

Pillantásaink keresztettk egymást s megértette, hogy haragom megennyhül a gondolatra, hogy nem tölti a táborban az éjszákát. Mintha ezért nem ellenkezett volna tovább. Pár perc múlva ismét kettesben baktattunk a sötét úton.

Kedves, könyörgő hangon szólt:

— Boesásson meg nekem, Géval kapitány! Hiszen haragja annyira jogosult! Ha tudta volna, ki vagyok, bizony nem mert volna udvarolni... de látta én észrevettem, hogy meghal a vágától, hogy ezt megtehesse!... Magam is érttem a vágától, tudni... az asszonyok, hiába, kíváncsiak!... S miután többé aligha találkozunk... No, mondja, nem haragszik? Nem fog haraggal gondolni rám?

— Csak egy játék édes emléket fogom megőrizni, asszonyom, amely önt egy percig elszórakoztatta! Nem tagadom, szívem sajnálkozás tölti be, hogy csak egy játék emléke lesz... De hiszen ön maga mondta, az álmok ritkán válnak valóra!

— Ha csak még nem elégszünk azzal, hogy részben valóra válnak!... ezt is mondtam...

S csokra nyújtá ki s fehér kezét, amelyet néha az asszonyval emeltem a kamhoz... Egy évszázados könyv utolsó lapját forgattam, amelyet többé soha fel nem nyitottam!

Jean Reibach.

élt, mint a nyugati szlávok, melynek nyelvi fejlődése, kulturája teljesen európai lett. Csak midőn a múlt század elején a keleti orthodox szlávok képviselője Oroszország európai nagyhatalommá nőtte ki magát és a balkáni görög keleti vallású románok, bolgárok, macedonok, szerbek felszabadításának ürügye alatt a mindinkább roskadozó Törökbirodalomra vetette magát, született meg a mai pánszlávizmus, mely értelmi és érzelmi közösségbe terelte az osztrák-magyar monarchia területén levő összes szláv-fajokat a balkáni szlávokkal és oroszokkal. Ezt már többé tagadni vagy szépíteni sem lehet.

Ekkor kezdi a statisztika a mi szlávjainkat vallási ritusokra való tekintet nélkül összeszámolni a többi szlávokkal. Ekkor kezdenek a szlávok Pétervár felé fordulni és az osztrák-magyar monarchiával szemben centrifugálni. Zágráb, Laibach, Belgrád az orosz Pétervár felé fordul és onét várja boldogulását. Az orosz-japán háboru alatt az orosz fegyverek győzelmeért éppen úgy imádkoztak nálunk, a mi szlávjaink, mint imádkoztak az oroszországi templomokban.

Oroszország egész nyíltan az összes szlávok pártfogói gyanánt lépett fel. Ebben van nálunk a pánszlávizmus veszedelme és ennek az orthodox pánszlávizmusnak tünete leplezetlenül kitör, valahányszor szint kell vallanunk a külügyi politikában.

Ausztria is részben a pánszlávizmus martaléka lett. Ezt köszönheti Bécs és Ausztria a szlávokkal és főként a csehekkel való kacérkodásnak, amennyiben a cseheket és a többi szlávokat, hol a németek, hol a magyarság ellen játszották ki. A magyar függetlenségi és államjogi önállósági törekvéseinkkel szemben a trializmust és a szlávokban sem Bécs, sem a Habsburgok nagyhatalma megbízható támogatót nem nyert.

A Jellasi népe erősen pánszláv, de nem az osztrák császárok hűséges zsoldos hada többé. A balkáni háboru eredménye csak növeli ezt a pánszláv hatást s még vakmerőbbé teszi a szlávokat. Legerősebb szövetségi támaszunkkal, Németországgal is dacosan ki mernek kötni. Megmutatják, hogy nekik a németbirodalmi szövetség nem kell. Ez ellen nyíltan tüntetnek.

A német nyelvű Bécsben, a német nyelvű osztrák birodalmi gyűlésen nem mernek indítványt tenni arra nézve, hogy a monarchia hatalmas szövetséges társát, II. Vilmos német császárt a porosz királyt huszonöt éves uralkodói jubileuma alkalmából üdvözljék. A szláv érzelmek, a szláv felfogás annyira tulerőt vesz az osztrák birodalmi gyűlésen, hol a szlávok uralkodnak immár, mert az 1870. évek elején, a Németbirodalom kialakulása akkor a rövidlátó bécsi udvari politikások mindent elkövettek, hogy az osztrák-németek háttérbe szorítottassék, nehogy az „allddeutsch“ irány növekedvén, ezzel is erősítettassék a Németbirodalom, holott Bismarck herceg váltig hangoztatta, hogy egyenesen veszedelmének tartaná a Németbirodalomra nézve, ha ahhoz még több déli német állam csatlakoznék. Elég már a déli és katolikus német birodalomban, melynek bázisa az északi németek. De az osztrákok poroszgyűlölete akkor nagyobb volt, mint a böles előrelátás, mely a monarchia dualizmusát is arra a két pillérre helyezte, hogy Ausztriában a németek és Magyarországon a magyarság hegemoniája érvényesüljön. Ezen osztrák pillér immár nagyon meggyöngyült. Az udvar és a hadsereg és Bécsnek, ennek a világvárosnak németisége Bécs-

ben, a birodalmi gyűlésen, tehát saját otthonában sem ur többé. A pánszlávizmus győzelmeskedik felette.

Most már a nagy Németbirodalom is tisztában lehet azzal, hogy a hü szövetségei, az érzelmi szövetségei csak mi magyarkor vagyunk kikre mindenkor számíthatnak szövetséges társaink. Ezt a fordulatot mi legalább annyiban megnyugvással irhatjuk a javunkra, amennyiben a hármasszövetség tagjai láthatják, hogy ha az európai egyensulynak és az európai békének szüksége van a monarchia fennmaradására és erősítésére, ami kétségtelenül így van, úgy ez csak a magyarság erősítése folytán érhető el. Mert a mi sorsunk ahhoz van fűzve, hogy hazánk területén a szláv egyesítő törekvéseket visszaszorítsuk és hegemoniánkat fenntartsuk. A tények és a történelmi fejlődés kérelhetetlen, megalkuvás nélküli logikája mindinkább igazolja ugyan csak a nagy Bismarck herecegnek helyes felfogását, hogy az osztrák-magyar monarchia sulypontja nem B és Ausztria, hanem Magyarország. A Habsburgok nagy hatalmi fennállásának támasztó pontja Budapest és a magyarok. Ez most már kétségtelen és egy öntudatos, következetes magyar nemzeti politikának érvényesülésével szemben el kell némulni minden ellenkező törekvésnek.

Ennélfogva kilátásaink lehetnek arra, hogy az uralkodónkkal való harmónikus összműködés, mely boldogulásunk alapja, ezután még jobban és akadálytalanabban érvényesülni fog, mint eddig. A kölcsönös megértés és a célirányos egyöntetű törekvések fogják jelölni a magyar politika erőgyarapító irányát.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

- A tengerészeti hatóság épületében lévő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. n. 3-tól 6-ig.
- A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.
- A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.
- A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.
- A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.
- A tersatói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)
- József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.
- A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konvergágyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.
- A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki lépőjegyeket.

—«»—

A DELEGÁCIÓ HATÁROZATAIT MEGSEMISÍTETTÉK.

Wickenburg István gróf kormányzó tegnap a városi tanácshoz intézett rendeletével a városi statutum 105. §. alapján tagadta hozzájárulását a városi delegáció június hó 26-án tartott ülésében hozott

zott ama határozatoktól, melyekkel a delegáció arra utasította a városi hatóságokat, közegeket és a városi rendőrséget, hogy a határrendőrségről és a külföldiek ittlakhatásáról szóló 1903. évi V. és VIII. tcikkeknek Fiume városában és kerületében való életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendeletnek ne engedelmesséjének és hogy tagadják meg minden támogatásukat a határrendőrségtől, továbbá amelyekkel tiltakozott a kormány önkényesnek és törvénytelennek mondott eljárása ellen. De nem adta hozzájárulását a városi lovasrendőrségnek hoi és miként leendő alkalmazása tárgyában hozott határozathoz sem.

Egyben figyelmeztette a kormányt a városi delegációt, hogy téves az a felfogása, mintha az említett miniszteri rendeletek ellen a közigazgatási bírósághoz 15 napon belül intézett panaszát e rendeletek végrehajtását az 1907. évi garanciális törvény 15. §. alapján felfüggesztené, mert a jelen esetben törvényhozási felhatalmazás alapján törvények életbeléptetésére és végrehajtására vonatkozólag kiadott miniszteri rendeletekről lévén szó; azok a panasz dacára is feltétlenül és azonnal végrehajtandók. A kormányzó utasította ennél fogva a városi tanácsot, hogy az említett miniszteri rendeleteknek haladéktalanul szerezzen érvényt.

—o—

ÁLLATKINZÁS ÉS ÁLLATVÉDELEM.

A berlini állatvédő egyesület óriási energiával dolgozik a hasztalan állatkinzások ellen, — a berlini állatkinzók durvaságához méltó jólelkű, de kemény energiával harcol ellenük és vannak sikerei. Kézszegény és számokban kifejezhető módon esőkken Berlinben az állatkinzás Az állatvédő-egyesület az állatkinzás minden formája ellen folytatja a magamunkáját, tehát nemcsak a durva kocsisok megbüntetéséről gondoskodik, hanem arról is, hogy az akármilyen módon megsérült állatok kellő segítséget kapjanak. Erre a célra mentőállomást és állatkórházat tart fenn. A mentőállomás a legnagyobb gyorsasággal elszállítja az utcán megsebesült vagy elhullott állatokat, úgy, hogy igen ritkán lehet az embernek Berlin utcáin a halállal vívódó állatokat látni, amivel az utca esztétikájának is nagy szolgálatot tesz az egyesület. Az állatkórház a modern higiéné minden tökéletességével be van rendezve s a mai állapotában évenként harromezer beteg vagy sebesült állatnak nyújt segédelmet, amivel nemcsak emberséges jót tesz velük, hanem óriási vagyoni értéket is ment meg bennük. Az utcán uniformisos felügyelői járnak az egyesületnek, azok megfigyelnek minden állatkinzást, tudomásul vesznek minden ilyenről szóló bejelentést és eljárnak minden ilyen ügyben, nehogy valakit az tartson vissza a bejelentéstől, ami minálunk tart sokakat vissza: hogy félnek a sok szaladgálástól, idézéstől és a bebizonyítás nehézségeitől. Az egyszerűség kedvéért ezektől a felügyelőktől és az egyesület irodájától a bejelentésre való levelezőlapokat is lehet kapni, amelyeknek a rubrikáit pár pere alatt kitöltheti az ember, aki ezzel pontosan bejelenthet minden állatkinzásról mindent és semmi egyéb dolga nem lesz vele. 1912-ben összesen 2341 ilyen bejelentés érkezett, ezek közül 1165 esetben bünvádi eljárás indult meg, 366 esetben sz állatkinzó hivatalos intést kapott, 286 bejelentőlap adatai elégtelenek voltak és csak 523 bejelentés alap-

talán. A kutyákat Berlinben még sokat használják kocsiházásra, noha kutyának nem való ez a mesterség, — de Berlinben a nagy állatoknak való istállók bére igen megrágitja a lófartást. Az egyesület apró angol szamarakat hozatott és azokat adta el olcsón a kutyák helyettesítésére. Eddig kétezer szamarat adott el ezen a módon... A „vivisekció” ellen való képmutató, babonás és reakciós küzdelem helyett ilyenekkel foglalkozik a berlini állatvédő egyesület, amely elérte azt, hogy az állatokkal való bánásmód Berlinben és a környékén láthatóan megjavult, a büntetőbíróval állatkinzások száma pedig évről-évre apad.

Ezeket a sorokat lapunk egy barátja írta. Szívesen adtunk helyet neki, mert gyakran tapasztaljuk, hogy Fiumében is gyönyörű állapotok uralkodnak. A szegény állatokat, mikor a hegynék nem bírnak kellő gyorsasággal haladni, üti-veri a lelketlen kocsis. Bizony, Fiumében is elkelne az állatvédő-egyesület.

— A kormányzó Budapesten. Wickenburg István gróf, kormányzó, hivatalos ügyek elintézésére céljából, tegnap délután Budapestre utazott.

— A határrendőrség hivatalos órái. A határrendőrség vezetősége közli, hogy hivatalos óráit naponta 8—2 óráig tartja. A hivatalos helyiség ideiglenesen a kivándorlási házban van, de a jövő hét folyamán már beköltözik a via Municipion levő állandó helyiségébe.

— Házasság. Farkas Dezső villanyszerező f. hó 30-án délután 3 órakor vezető utárhoz a fiumei izr. templomban Gold Honkát, Gold Gyulának, a cantridai vendéglősnék leányát.

— A monte-maggiorei vasut létesülése kérdésessé vált, mert néhány földműves, kiknek birtokain át vezetne a vasut, ez ellen felebbezett.

— A feketehimlő. A via Isztrián tegnap a feketehimlő tünetei között megbetegedett Kelemen János, a Nyilvános Raktár vállalat alkalmazottja. Összes szomszédait, valamint a raktár vállalat személyzetét beoltották.

A beoltások a mentőállomáson továbbra is délelőtt 9 és 12 s délután 2—6 között történnek.

— Visszavándorlás mindörökre. Egy ezer fontos, nagy ólomládát fognak e napokban beemelni a Cunard-társaság newyorki dockjáról valamelyik Fiume felé induló hajó igazi fedélközébe. Nem abba, amelyet csak úgy hívunk s amely tulajdonképeni harmadik osztálya a kivándorlási hajóknak, hanem abba, amely igazán a fedélzetek közt és alatt van, a raktárhelyiségekbe, melyek a teherárut s nehéz podgyaszt fogadják magukba egy-egy tengeri utra. A nagy ólomládában légmentesen elzárva fekszik egy drága, drága ércokorsó s abban utazik haza, vándorol vissza mindörökre, végső pihenésére egy, az amerikai magyarság történetében nagyon jelentős szerepet játszott ember: Kohányi Tihamér holtteste. Az volt az utolsó kívánsága, hogy ha meghal, a magyar szülőföldben, valahol az ő kedves Sárosmegyéjében nyugodhassék örökre, noha fiatalon szakadt el onnan s minden sikerét Amerikában aratta. Özvegye, akit tavaly vett nőül Magyarországon, május havában utazott vissza a szüleiével Magyarországra, hogy megtegye a kellő intézkedéseket az itthoni temetést illetőleg, melyet valószínűleg Trocsányban tartanak meg. Ha van koporsó, amelyet a tengereken keresztül sok áldás kísért Amerikából Magyarországra, az oly tragikus véget ért Kohányi Tihamér koporsója bizonyára az.

— **A Magyar Kör könyvtára** f. hó 24 óta a tagoknak ismét rendelkezésre áll.

— **A Skodra ügye.** Blazic Antal hajóparancsnok a következő sorok közlését kéri: Hivatkozással a legutóbbi napokban Magyarország és Ausztria, sőt Németország különböző napilapjaiban is annak idején a „Skodra” magyar gőzessel S. Giovanni di Meduában előfordult incidensről terjesztett újabb híradásokra, melyben engem hamis tanúzással, hadi dugáru csempészetével és titkos önkényes szállítási egyezmények megkötésével vádolnak, tisztelettel kérem a tekintetes szerkesztőséget, hogy becses lapjának egyik legközelebbi számában a következő soroknak helyt adni sziveskedjék.

Az esetről már annak idején, azon bizonyos járatról visszatérve, azonnal jelentést tettem a helybeli m. kir. révhatárnál, mely jelentésben foglaltakon a vizsgálat további fejleménye kapcsán szükségessé vált kihallgatásaim során is semmit sem változtattam. A révhatárnál megőrzött hajómanifesztumból minden kétséget kizárólag kitűnik, hogy a „Skodra” gőzösnak milyen rakománya volt és hogy az nem állt hadi dugáruból.

Tény azonkívül, hogy a „Skodra” gőzös által S. Giovanni di Meduában végzett és néhez körülmények között tölem kieroszakolt szolgálataokért sem magam, sem pedig a hajóstársaság semmiféle ellenértéket nem kapunk.

Ami pedig a szóban levő incidensből kifolyólag elrendelt újabb vizsgálatot illeti, arról egyáltalában nincs tudomásom és csupán az történt, hogy eddigi vallomásaimat ez ügyben néhány nappal ezelőtt a helybeli m. kir. törvényszéknél esküvel erősítettem meg. Végül szükségesnek tartom annak kijelentését, hogy a kritikus időben a „Skodra” gőzös legénysége kizárólag albán alattvalókból állt.

Soraim szíve közléseért fogadja a tekintetes szerkesztőség öszinte köszönetem nyilvánítását. Kiváló tisztelettel: *Blazic Antal* hajóskapitány, a „Skodra” gőzös volt parancsnoka.

— **Automobil összeütközés Lovranában** A Draga di Moschienenza-i uton Majetich fiúkereskedő automobilja nagy erővel ütközött össze Terzi Vince lovranai mérnök automobiljával. Az utasok szerencsére csak könnyű sérüléseket szenvedtek, az autók azonban összetörték.

— **Hajóösszeütközés.** A Tosca nevű olasz gőzös a hulámtörő és a Ferenc József kikötő közelében neki futott egy kavicsos megrakott kis olasz vitorlásnak. A vitorlás legénységét egy másik hajó vette fel. A vitorlás azonnal elsüllyedt.

— **Károsult kerestetik.** Mult év augusztus havában Koller Emma urhölgytől egy abbáziai szállodában 200 korona értékű ingóságokat loptak. A tolvajt Laibachban tartóztatták, a büntető bíróság most a károsult urhölgyet keresi és fölkéri, hogy jelentkezzen Laibachban Schmiedgasse 26.

— **A kikötőből.** Jun. 28. Érkezett: Turul magyar gőzös Sydneyből, 111 tonna vegyes áruval; Barletta olasz gőzös Bariból 420 zsák burgonyával, 90 hordó olajjal, 172 kosár gyümölcsessel és 140 láda üres palackal; Goritia osztrák gőzös Szmirnából, üresen; Lemnos német gőzös Hamburgból, 150 tonna vassal, 500 zsák vegyes áruval, 120 zsák kakaóval és 200 hordó olajjal.

Indult: Anna osztrák gőzös Triesztbe, 250 láda malátával és 50 tonna cukorral.

— **Kinevezés.** A dohányjövedéki központ igazgatósága Sable Boldizsár fiúkereskedő dohányjövedéki segédtisztet jelen állomáshelyén a X. fizetési osztályba dohányjövedéki tisztvé nevezte ki.

— **A gép áldozata.** Polich Bódog 15 éves lakatosnője tegnap a Lazzarus hajógyárban szerencsétlenül járt. Jobb alsókarját egy gép elkapta és összezúzta. Beszállították a kórházba.

— **A tenger halottja.** A ma reggel Ausztráliából ideérkezett Turul gőzös parancsnoksága bejelentette a révhatárnak, hogy a gőzösnak Sydneyben való tartózkodása alatt Gasparich Virgil fiúkereskedő gépezetnője kiesett egy csónakból, a melyen a part felé igyekezett s a vízbe fullt.

— **Elfogott sikakasztó.** Egy fiúkereskedő cég feljelentése alapján tegnap Triesztben letartóztatták Tissier francia szerelőt, aki a cég által reábizott ötezer korona értékű árut eladta s a pénzzel megszökött. Tissiert Fiuméba hozzák.

— **Munka közben.** Segnan Antal kőműves tegnap délután az Európa-szállodában gázrobbanás következtében leesett egy létráról s jobbkarját törte. Bevitték a kórházba.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Pathé Híradó. — Feldult boldogság, dráma. — Váratlan esküvő.

— **Tűz az erdőben.** A cantridai „Al Fabbro”-hoz címzett korcsma mellett tegnap kigyulladt az erdő. Két esendő több cantridai lakos segítségével eloltotta a tüzet, amely kevés kárt okozott.

— **Kis okok, súlyos következmények.** Ez a közmondás válik be leggyakrabban a csessemő táplálásánál, mert a legesekélyebb hiba a gyermek táplálása körül annak életét veszélyezteti. A gondos anya tehát kedvencének csakis egy régbevált, megbízható készítményt adjon, mint például Nestlé-féle gyermeklisztet, mely a gyermekek kedvelt táplálékát képezi, azt nagyon jól tűrik és könnyen emésztik. Tanácsos könyvecskét a gyermek ápolásáról, valamint próbadozokat díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 48.

— **A fűtő balesete.** Tegnap délelőtt Vrescich Antal 21 éves fűtő egy hajógép körül foglalatostkodott. Hirtelen forró víz ömlött ki a gépből s leöntötte a fűtőt, aki arcán és kezein égési sebeket szenvedett. A mentők segélyben részesítették, aztán lakására vitték.

x **Magyar ház a Lidón.** A 20 szobás magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar Mocenigo 10. Velence s a Lido egyetlen Guttman-penzió Lido Via Lazzaro konyha s személyzet.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
50 szoba
— A magyarság találkozó helye. —
Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.
Estétként az első BÉCSI NŐI ZENEKAR hangversenye.
Naponta új műsor.
TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).
ABBZIA Reichstrasse
Gőz-, kádfürdő- és meleg tengerivíz fürdők.
Szobák 3. — koronától feljebb.
Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER

CIRKVENICA.

Modern Penzió

Legajánlatosabb penzió a fürdő mellett. Gyönyörű tengeri kilátás. Kitűnő konyha, Mérsékelt árak.

TŐZSDE.

	Jun. 27 zárlat	Mai árt. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	817.50	817.50
Osztrák hitelrészvény	621.50	621.50
4%-os koronajáradék	81.25	81.25
Osztr.-magy. államvasút	711.—	711.—
Jelzálogbank	418.—	418.—
Leszámitelőbank	508.—	508.—
Hazai Bank	280.—	280.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	538.50	538.50
Rimamurányi	687.50	687.50
Salgótarjáni	745.—	745.—
Közuti Vasút	638.50	638.50
Városi Villamos	357.50	357.—
Adria	537.—	—
Déli Vasút	123.—	—
Magyar Cukoripar	2755.—	—
Rizsgyár	3800.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.75	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	11.26	11.24
Rozs 1913 áprilisra	—	11.73
Rozs októberre	8.86	8.86
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	7.67	7.55
Tengeri augusztusra	7.83	7.75
Zab áprilisra	—	7.36
Zab októberre	8.59	8.51
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	619.50	620.50
Magyar hitelrészvény	815.—	815.—
Osztrák magyar államvasút	707.—	710.50
Déli Vasút	122.—	122.—
Alpesi	923.50	924.50
Skoda	83.—	836.50
Osztr. koronajár.	82.85	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kör- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1900.—
„Magyar Olajgyár” új	1760.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	288.—
Navigazione Libera Trieszt	620.—
Osztrák Lloyd	584.—
Stabilimento Tecnico	9800.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	431.—
I. Trieszti Rizsgyár	747.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	429.—
Spalato Portland Cement	379.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	860.—
Riunione Adriatica	3830.—

VELENCE.

ORIENTAL NAGY KÁVÉHÁZ

Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.

Tagás terrasz — Játékszoba amerikai bar. — Modern berendezés. — Központi fűtés. Kitűnő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar.

Mozgóképelőadás teljes világítás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak, (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vacrin Testv. és Tsa.

Benedek Zsigmond fodrász, Abbázia. Villa Miamar (Viktoria penzió mellett)

Kütön Vri és női terem, hajmsás, hajszáritás, villamos arc massage, adulation, manicure pedicure. Telefon 111.

Távirat — Teleten.

Az aradi választás.

ARAD, jun. 28. A tegnapi eső után az éjjel valóságos orkán tombolt Aradon. Ennek dacára élénk kortekedés folyt a városban munkapárti és ellenzéki képviselők állandóan jártak-keltek és kapacitáltak. Ma korán reggel már nagy tömegben gyülekeztek a választók. A Tisza-párt a Fehér Kereszt szálloda előtt táboroz, ahol Herczegh Ferenc, Darvay Fülöp és Farkas Pál buzdítják őket. A Széchenyi-párt a Központi szállodánál van. Itt Apponyi, Károlyi Mihály, Somssich Tihamér, Barabás Béla, Zlinszky István és Preszly Elemér rendelkeznek.

Pontban 8 órakor Fábry Károly választási elnök jelenti, hogy két ajánlás érkezett be. 12 választó Tisza István grófit, 21 választó Széchenyi Aladár grófit ajánlta. A választás 9 órakor kezdődött. Sorshuzás folytán a szavazást a Tisza-párt kezdi. A választókat tízes turnusokban bocsátják be.

A szavazatok aránya 10 órakor:

Tisza 190, Széchenyi 180.

Incidens sehoh sem fordult elő. A Weitzer-gyár munkásai nem dolgoznak. Az Andrassy-téren nagy csoport munkás áll, akik éljeneznek és abugolnak a szerint, a mint ellenzéki, vagy kormánypárti szavazó halad e mellettük.

Tizenegy órakor így állanak:

Tisza 225, Széchenyi 215.

A hangulat kezd forró lenni. Az ellenzék azt híreszteli, hogy a vasutasok Széchenyire szavaznak, a kormánypárt cáfolja a hírt. Gáj alközség 260 választója közül az ellenzék 102-ét behozott, de utközben 52 át-szökött Tiszához.

Fél 12 órakor:

Tisza 350, Széchenyi 349.

Szendrey Mihály szinigazgatót és Keszler Ede színészt, akik Tiszára akartak szavazni, utközben inzulálták. Az aszszonyok Keszlerert megverték. Csendőzők jöttek, akik szétoszlatták a tömeget. Farkas Pál azt jelentette, hogy a külvárosban az ellenzékiek terrorizálják a kormánypártiakat. Segítségért kért. Az elnök esendőzőket küldött a külvárosba.

Az ellenzéknek hírül adták, hogy Tagányi Sándor udvarán 40 ellenzéki választó van bezárva. Apponyi, Maczky Emil, Ráth Endre oda siettek és kiszabadították a választókat.

Tizenkét órakor:

Tisza 590, Széchenyi 582.

Az első és a második bizottságnál ekkor már nem tudja betartani a tízes turnusokat. Egy órakor így áll az arány:

Tisza 819, Széchenyi 716.

A dícsőszentmártoni választás.

BUDAPEST, jun. 28. Ma volt Dícsőszentmártonban a képviselőválasztás. Báro Bornemissza választási elnök kijelentette, hogy a választók egyedül Sándor János államtitkárt jelölték. Fél óra múlva sem lévén más jelölt, az elnök az államtitkárt megválasztott képviselőnek jelentette ki.

Singer Zsigmond a ravatalon.

BUDAPEST, jun. 28. Singer Zsigmond főrend holttestét ma ravatalozták fel, holnap délelőtt 11 órakor temetik. A Pester Lloyd-nál megürült állását uszig nem töltik be.

Barát Armin ügyei.

BUDAPEST, jun. 28. Fehéri Armand a P. H. munkatársa ma levelet intézett báró Skerlecz Iván miniszterelnökségi miniszteri tanácsoshoz, tudomására juttatván, hogy hajlandó Barát Armin elleni bizonyítékait a miniszterelnöknek bemutatni.

Letartóztatott könyvelő.

BUDAPEST, jun. 28. A rendőrség letartóztatta Kauffried József 48 éves könyvelőt, aki Raubnitzban 20.000 koronát sikasztott és 4 évig élt Budapesten.

Holttest a esomagban.

BUDAPEST, jun. 28. A Verseny-utcai nyomozó postahivatalba Temesvárról egy esomag érkezett vissza, amelyen tartalom gyanánt sütemény volt kitüntetve. Mint-hogy nagyon büzős volt és a feladót nem találták meg, Császik Pál rendőrfogalmazót értesítették az esetről. A rendőri bizottság megállapította, hogy a dobozba egy pár hónapos eseesemő hullája volt esomagolva.

Tolvaj vasuti hivatalnok.

OSTENDE, jun. 28. Itt letartóztattak egy vasuti tisztviselőt, aki különböző utasoktól 340.000 frank értékű ékszer és érték-tárgyat lopott. Egy brüsszeli ékszerésznél körülbelül 200.000 frank értékű ékszer foglaltak le.

Valutareform-bill.

WASHINGTON, jun. 28. A végleges valutareform-billbe újból belevették azt a rendelkezést, mely szerint a nemzeti banknak bankjegyeit lassankint bevonják és 20 éven belül szövetségi tartalékbankjegyekkel pótolják. A billt rövidesen a képviselők elé terjesztik.

Románia magatartása.

ROMANIA, jun. 28. Diplomáciai körökből származó értesülés szerint a bukaresti francia és orosz követ Majorescu miniszterelnöktől egy Bulgária ellen irányuló mozgósításról jegyzékének kiadását kérik, hogy a szerb-bolgár konfliktusra ezzel is nyomást gyakoroljanak. Majorescu ezt a kérelmet visszautasította, azonban Szófiába újból jegyzéket küldött és ebben tudomásul adja, hogy egy esetleges bolgár-szerb konfliktus esetén Románia szabad kezét tart fenn magának. Mint hírlík, a mozgósítás minden fázisa már ki van dolgozva. A szerb-román megegyezésről szóló híresztelések nem felelnek meg a valóságnak.

Románia mozgósít.

BUKAREST, jun. 28. Mérvadó helyre ma rendkívül nyugtalanító hírek érkeztek Szerbia és Bulgária konfliktusáról. E hírek szerint Bulgária mereven ragaszkodik a szerződéshez és ezért a háboru kitörése már csak napok kérdése. A hírek megérkezése után Majorescu miniszterelnök megjelent a királynál audiencián, amely hosszabb ideig tartott. Híre jár, hogy a román hadsereg mozgósítása küszöbön áll. Minden intézkedés megtörtént a gyors mozgósítás érdekében. A hivatalos körök magatartásából is arra kell következtetni, hogy legközelebb elrendelik a mozgósítást. Az izgatottság a városban rendkívül nagy.

BUKAREST, jun. 28. A lapok közlik, hogy a román hadsereg mozgósítása papíron teljes. A Minerva jelentése szerint egyetlen egy román tiszt sem kaphat a nyáron szabadságot és a hadtestparancsnokok meghagyták a tiszteknek, hogy éjjel ne távozzanak el hazulról s készen legyenek a riadóra.

A forrongó balkán.

BÉCS, jun. 28. A nap szenzációja Románia akciója, amely kétségtelenül a dob-rudzsai aspirációkkal áll összefüggésben.

BUKAREST, jun. 28. Románia kijelentette, hogy ha Szerbia és Bulgária konfliktusba keveredik, akkor ő fegyveresen fog közbe lépni. A mozgósítást elrendelték.

BUKAREST, jun. 28. Károly király szinajai utazását elhalasztották.

A cár nem dönt.

FRANKFURT, jun. 28. Szaszonov értesítette a szerb és bolgár kormányokat, hogy a cár nem fagadja el a neki felajánlott bírói tisztet, mert a döntést 8 nap alatt kívánták.

Szerbia annektál.

BELGRAD, jun. 28. Péter király aláírta azt a rendeletet, amely a szerb csapatok által megszállott területeket annektálja.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

s. agtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszertárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fordomenta-Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbőrt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint torokkloznál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvegje 1 kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszertárban, drogériában Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az "Egészség és fertőtlenítés" című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes beküldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Újpesten.

A hármasszövetség a londoni konferencián.

ROMA, jun. 28. A londoni nagykövetségi konferencia legutolsó ülésén Lichnovsky herceg német nagykövet kijelentette, hogy Németország méltányosnak tartja az osztrák-magyar monarchia és Olaszország követeléseit Albánia határainak kijelölése tekintetében és támogatja ezt az álláspontot. Azt kívánja a hármasszövetség, hogy az albán határ délen Btelic helységet is magába zárja és Gorica albán terület legyen.

A szkupstina határozata.

LONDON, jun. 28. A Daily Mailnek jelentik Belgrádból: A szkupstina tegnapi zárt ülésén a többség helyeselte Pasics politikáját és felhatalmazta a miniszterelnököt, hogy Pétervárra utazzék.

—

A hangulat Belgrádban.

BELGRÁD, jun. 28. A jelek arra vallanak, hogy Pasicsnak többsége lesz a skuptsinában és a bizalmi szavazat után az egész kabinet változatlanul helyén marad. Bozanovics hadügyminiszter már visszavonta lemondását és Protics belügyminiszter sem fog kiválni. Az ellenzék meg van elégedve Pasics expozéjával, tegnap óta az ellenzéki táborban határozottan kedvező a hangulat Pasicsra nézve és a kormányválság elhárult. A jövő hét elején Pasics Pétervárra utazik, amikorra a többi balkáni miniszterelnök is ott lesz.

A skuptsina mai nyilvános ülése után Pasics miniszterelnököt kihallgatásra rendelte a király s utána a miniszterelnök Hartwig orosz követtel fog találkozni. Egy árva szó sem igaz abból, hogy az orosz követet kormányra visszahívja.

SZOFIA, jun. 28. Itteni politikai körökben általános az a vélemény, hogy Pasics nem számíthat többségre a skuptsinában és ezért halasztotta a szavazást tegnapi napra. Időközben a kormány minden befolyását arra használja fel, hogy megoldozza a skuptsina tagjait. A szavazás a mai nyilvános ülésén lesz.

—

Enyhült a helyzet.

SZOFIA, jun. 28. A tegnapi előtti véres összeütközés ellenére itt nem tartják veszélyesnek a helyzetet. A szerb lapok tuldozták az összeütközés nagyságát és jelentőségét, de maga a kormány békére hajlandó. Danev miniszterelnök elhalasztotta pétervári útját a szerb kormányválságra való tekintettel.

—

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák” szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minikét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Eurger Gyula.

Ó cs. és kir. fensége Ferenc Ferdinánd főherceg védnöksége alatt álló Osztrák

Cs. k. Práter. Május—Október.

Tengerészeti mozi (előadások szünet nélk.) Tanagra színház. Ördögvasút, Taifunkerék. Tocadero és más szórakozások.

Kiállítási sorsjáték. Főnyeremény: Kor. 100.000.

Adria-Kiállítás 16 Zenekar.

Belépő díj 60 fillér.

D. e. 10 órától hajnali 2 óráig nyitva.

Kegyetlenkedő bolgárok.

KONSTANTINAPOLY, jun. 28. A Neologosz című görög nyelvű lap jelenti, hogy a bolgárok Tráciában kegyetlenül bánnak a görög és mohamedán lakossággal. Egy faluban a bolgár hatóságok elfogták a legelőkelőbb görög és török polgárokat, akiknek az volt a bűnük, hogy nemzeti zászlókat tüztek ki házaikra. A bolgár helyőrség parancsnoka a foglyokat kiszolgáltatta egy bandavezérnek kénye-kedvére és ez hét aratlant felnyársaltatott, kettőt pedig agyonlövetett.

—

Szerb-bolgár ütközet.

BECS, jun. 28. Belgrádból és Szalonikiból egybehangzóan nagy csatáról érkezik hír. A legújabb ütközetben bolgár részen 450 ember elesett, 600 megsebesült, a szerbeknél 200 a halott, 400 a sebesült. Bolgár részen 20 ezer ember vesz részt a harcban.

Megszállják Albániát.

LONDON, jun. 28. A Daily Chronicle-nak táviratozzák Rómából: Az olasz kormány katonai expedícióra készül Albániában, mert a nagykövetségi konferencia még most sem rendezte Albánia déli határait. Szó van róla, hogy az olasz csapatok egész Dél-Albániát megszállják és az osztrák-magyar monarchiára bízzák, hogy hasonló katonai intézkedéseket tegyen Albánia északi tartományában, ha szükségét látja.

—

Zendülés a török hadseregben.

PÁRIS, jun. 28. A csataldzsai seregben a katonai ligához tartozó legénység és az ifjútörök csapatok között újabb összeütközések voltak. Sikerült a zavargásokat elfojtani. Több lázadót nyilvánosan agyonlövet-

—

Összeesküvés Huerta ellen.

NEWYORK, jun. 28. Mexikóból Texasba menekülő amerikai polgárok híriül hozták, hogy Mexikó fővárosában összeesküvést fedeztek fel Huerta köztársasági elnök ellen. Az összeesküvők már minden előkészületet megtettek, hogy Diazot hozzák vissza diktátornak, mikor a szövetséges sereg egy tisztje, ugyyszólván az utolsó pillanatban elárulta a tervet.

VELENCE**Bonvecchiati szálló**

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

— Teljes penzió napi 10 liráért. —

Butorozott Szoba

egy vagy két személy számára, ellátással vagy ellátás nélkül kiadó. Fürdőszoba, villanyvilágítás, erkély, kerti kilátás.

Via Ernesto de Verneda 2. szám I. em. 3. ajtó.

VENEZIA**HOTEL PENSION VENIER**

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2^{1/2} lirái, teljes ellátás napi 8 lirától feljebb. Német kiszolgálás.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegető, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényi fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintegy felbontású szövet, turistalódent, selyemkangarnt, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenki ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a mátyakat a magánvevő élve, ha szövetségeseink közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyártásban rejtett, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Orvosi ajánlások. Minták, figyelemes kiszolgálás, még a legkisebb mennyiségben is, teljesen triss árúban.

Mindenkinek kedves

Mjándék

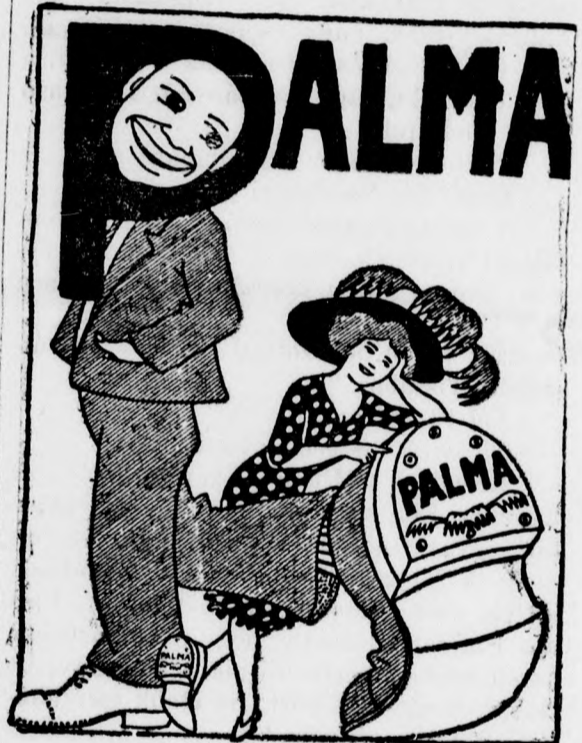
FIUME kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom pörkölt kávéval töltve

Kapható - 3 minőségben -

G. STOCHEL csomagüzletében.

Legjobb szépitőszert! Nőlegyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve. Csodás, gyors és biztos hatás.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére, tökéletesítésére és fönantartására legkíméletesebb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higonyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerekkereskedésben kapható Földes-féle

MARGIT -CRÉME -SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is üdévé varázsolja. Ara: kis tégely 1 kor. nagy 2 kor. Margit hölgypor (3-féle színben) 1.20 kor. Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahnpasta) 1 kor. Margit arcviz 1 korona. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD, felirattal és címerrel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk! Főlerakat Fiumében: Babich Hinko, Catti utóda, ErnestoBenco drog., Prodam Janos, M. Capudi drog., Jeehel Francesco drog., Dr. Mizzan A. gyógyszerárban, Pavacich Fratelli drog., Papp R. drog. és Skodnik H. gyógyszerárban.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Abbaziai furcsaságok.

MIKOR AZ ESŐ ESIK.

Őnök kételkedni fognak: tegnap történt meg először, hogy egy ismeretlen hölgyet megszólitottam.

Ez a nevezetes eset úgy történt, hogy esett, illetve szakadt az eső és én ott álltam a Quarnero-kávéház halljában, ahol akkor már többen álltak, vártak és türelmetlenül tek a függő hüllő esőcseppek miatt, amelyek nagy töcsákat alapítottak a bejáró elé.

Az ajtó előtt kocsi, illetve lovak álldógtak nedvesen, a kocsisok pedig mellénk dörgölődve, hosszan pislongattak ránk olykor gunyosan, olykor esábitón. De Istenem, miért fizessek 3 koronát hazáig, mikor csak kettő a taksa és a többiek is reménykedve néznek a fekete felhővel bevont ég felé, hát-ha eláll a zivatar.

Végre nagyszerű ötletem támadt. Egy sarokban egy kedves arcú, molett hölgyet vettem észre szerényen, szép fehér szarvasbőr cipőben, amely riadtan huzta be orroskáját a nagy pocsoltyák szemtelen pillantásai elől. Megszólitom ezt a nőt, gondoltam. Felajánlottam neki, hogy elviszem haza kocsin. Így ha többé is kerül a kocsi, nem sajnálom.

A lovak és kocsisok, mintha csak tudták volna, miről van szó, várakozásteljesen néztek felénk. De hogy szólítsam meg? — töprengtem. Mit mondjak neki. Borzasztó izgatótt lettem. Végre odaálltam melléje, megszólitottam a mellényem és drukkolva megszólitom:

— Vár valakit? ...

Nagy szünet. A hölgy rám néz, aztán a lovakra, majd az égbe tekint. Az arc szigorú, de mégis megszólit:

— Igen.

— Hogy az eső megálljon? — kérdem.

— Nem, hanem a férjemet — mondja rám pislantva, de most már kárörvendőn mosolyog. A szeméből huncutság esillogott elő.

És tényleg ott terem egy ur, ernyővel, aki karomraadja a kis nőt és viszi, cipeli el. A lovak és kocsisok, meg én csalódva és lemondón néztünk utánuk.

(Márk.)

— A lovranei fürdővendégek jelenlegi száma 750; ez évben eddig 5944 fürdővendég érkezett.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Albers Rudolf Wien
Budav-Dezsőné Budapest
Csorba László
Crunstein Siddy Wien
Döme Ferdinánd Budapest
Derankof Minna Odessza
Erössy Aladár Szeged
Eisner Ludwig Wien
Eiber Vera Odessza
Farkas Sámuel Budapest
Flichner Rudolf Tirol
Ferbacher Mária
Fodor Rezső Budapest
Fürst Ferenc Budapest
Glanz Leó Wien
Grünebaum Anna Wien
Graf Gyula Debrecen
Geiringer M. Wien
Geiringer St. Wien
Giorgio Umberto Pola
Handler Izso Baja
Hille Alfréd München
Havas Elisabeth Budapest

Quarnero
Quitta
Piccola
Jolanda
Seecuranst.
Celestina
Vécsey
Breiner
Celestina
Jolanda
Seecuranst.
Plesch
Bristol
Grand H.
Jolanda
Savoy
Seecuranst.
Grand H.
Grand H.
Wiltsch
Strand H.
Speranza
Wiltsch

Hissmann H. Wien
Heks Miksáné
Hurdalek Fritz Prága
Hentschel Heinegg Wien
Haberhauer Károly Budapest
Hahn Rudolf dr. Bielitz
Herczog Arthur Wien
Hofbauer Ernő Wien
Herlinger Jakab München
Heubold Karl
Hussarek Franz Sarajevó
Jugovic Jelka Pilomaca
Janesch Mária Maehren
Klein Dávid
Kohl Ferenc
Kovács Károly Budapest
Kasperek Gusztáv Wiener N.
Kiesling Martin Berlin
Lóránt — ános Budapest
Lapter Móric Budapest
Mosettig Pál Lussin
Mayer József Budapest
Meluzin József Wien
Morelowski Julian Krakkó
Medák Ignác Wien
Molnár János
Messerknecht Helén Wien
Nagy A. Budapest
Neumann Dezső Budapest
Prager Arthur Kiskunhalas
Pinz Marie Prága
Pfaefflin Emilie Stuttgart
Reichner Benedek Budapest
Raufer Anna
Reiner Emánuel Budapest
Rosner Armin Budapest
Székely János Budapest
Schneider Péter
Szántó Vilmos Budapest
Seykora Franz Böhmen
Schaffler Gottlieb Stuttgart
Schwitzer Dániel dr. Szabadka
Sonnenschein Béla Budapest
Schwarz Jenő Budapest
Saltesz András Szeged
Spáda János Kolozsvár
Szőke Mátyás
Swatschek Gusztáv Grác
Szabó Emilia Budapest
Tóth Zoltán Debrecen
Taller András
Tőkés József Budapest
Tóth Sándor
Warkovics Jovan Belgrád
Wiesenberg Margit Budapest
Weiss Adolf Budapest
Wachtel Zsigmond Wien

Grand H.
Szegő
Wrus
Stefania
Juliana
Quitta
Kolb
Hausner
Stefania
Stefania
Quarnero
Strand H.
Grand H.
Grosz
Kolb
Tomasie
Steinacker
Hermitage
Jolanda
Grosz
Grand H.
Seecuranst.
Tomasie
Augusta
Quarnero
Seecuranst.
Wrus
Scheller
Habsburg
Seecuranst.
Tomasie
Palace
Wiltsch
Szegő
Quarnero
Grosz
Savoy
Kolb
Scheller
Stefania
Palace
Quitta
Dávid
Seecuranst.
Vécsey
Viktória
Viktória
Posthorn
Plesch
Seecuranst.
Seecuranst.
Seecuranst.
Jolanda
Palace
Antonienh.
Hausner
Grand H.

Vidákovits

szálló és étterem

ABBAZIAI Reihsstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anélkül. Kitűnő magyar konyha Magyar tulajdonos.

Hungária szálló

Lido - Venezia

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italo

: PENZIÓ 10 LIRATÓL FELJEBB.

Quarnero kávéház

Abbaziában

Az előkelő világ találkozóhelye.

Minden délután első-rangu hangverseny

Estéknént hangversenyek, táncmulaságok, kinematograf előadások, tombolákabaret előadások stb.

CIRKVENICA.

Therapia pavillon.

Elsőrendű kávéház. Kitűnő italo fagyalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak. Naponta Horváth Gábor hírnede kisbögös cigányzenekara hangversenyez

Hutter Ferencz

a fiumei De la Ville volt főpincére.

Lido - Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő konyha. — Penzió 11-15 lira.

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lirától személyenként. Lift fürdők.

Motorcsónak

Caprani G. tulajd.

Marino szálló Lido-Venezia

(az Excelsior mellett).

Nagy étteremmel. — Modern kényelemmel. — Mérsékelt árak. — A penzióba fürdőka-bin használata is bele vehető.

Vianelli A. tulajd.

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitűnő magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

Arkaden Café Abbazia

közvetlenül a Quitta fürdő mellett.

Legszebb fekvéssel a Súdstrandon

400 ember befogadására képes terem árkadókkal. Minden kül- és belföldi újság.

Legjobb frissítők és italok.

Csapolt pilseni sör.

Minden vasárnap és csütörtök délután fél 4 órakor a fürdőzenekar szalonkvar-tette hangversenyez. Plebau Ferenc kávé

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

KÖZGAZDASÁG.

Az **Adria** hajóinak mozdulatairól az értesítést vettük: **Adria** rakodik Mangában hazafelé északafrikai vonalon. Antrassy jun. 26-án indult Valenciából hazafelé A vonalon. Arad jun. 18-án indult Fiuméből Cardiffba, Malta részére fog rakodni. Arpad Nápolyban rakodik Marseille részére B vonalon. Balaton jun. 25-én indult Cardiffból Maltába. Báró Fejérváry jun. 9 óta kirakodik Velencében. Báthory jun. 5 óta rakodik Glasgowban Malta, Velence, Trieszt és Fiume részére. B. Kemény jun. 3 óta rakodik Civitavecchiában Dieppe és Rouen részére. Buda II. jun. 25 óta rakodik Fiumében Porto Empedocle, Palermo, Rouen és Glasgow részére. Carola Siracusa és Malta között közlekedik. Deák jun. 26-án indult Cardiffból Velencébe. Duna jun. 26-án indult Triesztből Nápoly, Livorno, Génova és Braziliába. Jókai jun. 21-én haladt Gibraltár mellett London és Antwerpenre menet. Kálmán Király jun. 27 óta kirakodik Velencében. Kassa Fiumében rakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon. Lederer Sándor jun. 26-án indult Bariából Trieszt és Fiuméba A vonalon. Matkovits jun. 25-én indult Maltából hazafelé északafrikai vonalon. Mátyás Király jun. 6-án indult Cataniából hazafelé B vonalon. Nagy Lajos jun. 26-án indult Algierből Gibraltár és Bordeauxba. Rákóczi Nápolyban rakodik hazafelé A vonalon. Stefánia jun. 8-án indult Swanséből Velencébe Szápáry ma indult Triesztből Marseillébe B vonalon. Széchényi jun. 26-án indult Patrásból Messina, Palermo és Londonba. Szeged jun. 4-én indult Fiuméből Lisszabon, Leixoes és Rotterdamba. Széll Kálmán jun. 26-án haladt el Gibraltár mellett Oran, Malta, Fiume és Triesztbe. Szent István jun. 22 óta kirakodik és berakodik Santosban. Szent László jun. 6 óta javítás alatt Fiumén. Tibor jun. 26-án indult Torreviejából Braziliába. Tisza jun. 27-én indult Oránból ifelé északafrikai vonalon. Zichy Génuában rakodik hazafelé B vonalon. Zrinyi Miazoban rakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon.

— **Grünhut és Társa** hajózási-vállalat hajóinak mozdulatairól a következő értesítést vettük:

Anna gőzös utban Fiuméből Taranto elé fával, Lina gőzös kirak Carlopagoban (faxi söt, San Severo utban Tripolisból Tunis felé állatszallítmánnyal, Magyar kirak Belmontban fiumei fát, Indeficienter Braiában rakodik Velence és Ravenna részére Pecine kirak galatzi gabonát Civitavecchiában.

+ **Az őszi vasúti forgalom lebonyolítása.** Ma délelőtt tartották az államvasutak Andrássy-uti palotájában az évenként szokásos értekezletet a kereskedelmi és mezőgazdasági érdekeltség bevonásával az őszi nagy vasúti forgalom lebonyolításáról. Marx János, az államvasutak elnöke hosszasan nyilatkozott az államvasutak intézkedéseiről. Bejelentette, hogy százötvenhárom millió beosztattott az államvasutak rendelkezésére s ebből 52,000,000 a forgalmi eszközök céljaira, 101,000,000 pedig a meglévő berendezések javítására szolgál. Husz milliót fordítanak új kocsik beszerzésére, 19 milliót mozdonyok beszerzésére, 87 milliót pedig a vonalak szállítóképességének fokozására. A nagy távolságban levő állomások között tiz új kitérőt építenek, kétszázhetven állomáson pedig bővítés történt, a kétvágányú pályákat nagy irányban szaporítják és a tárházakat kibővítik. Kétszáznyolcvan kilométer új vágányt építenek. Tizenötezer négyszögméterrel bővítik a fedett rakodóhelyeket és 120,000

négyszögméterrel a nyílt rakodóhelyeket. Körülbelül 85,000 koesi fog a forgalom céljaira rendelkezésre állani. Gondoskodás fog történni arról, hogy az eddiginél nagyobb vonategységek továbbtassanak és arról, hogy a rezsizsállítások (kölcsön stb.) már a nyáron jó előre megtörténjenek, hogy ősszel az államvasut lehetleg teljesen a szállítóközön-ség rendelkezésére álljon. Előterjesztése végén Marx a megjelent érdekeltség hozzászólását kérte. Strasser Alfréd az árpaszállítmánnyok gyors lebonyolítását, a köteléki díj-szabások közlését és a budapesti raktárak kocsellátásának biztosítását kérte. Marx elnök kilátásba helyezte a megfelelő intézkedéseket, Darvay Károly Máv. igazgató pedig kijelentette, hogy a köteléki tarifák ezidén már július 1-én megjelennek. Weisz Hugó a dunántúli forgalom fejlesztését sürgette. *Kovács József a fiumei forgalom fejlesztésére, Lénárd Róbert pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy a fiumei árpaszállítványokat központosítva raktározzák.* Balla Vilmos a határállomások gabona- és lisztforgalmi adatainak heti közlését kérte. Marx a megbeszélés végén megígérte, hogy az összes felmerült óhajokat jóindulatu tárgyalás alá veszi.

— **Az osztrák államvasutak tanácsa** tegnap fejezte be tavaszi ülészeit. Az egész osztrák közvélemény figyelt erre a tanácskozásra, mert a 345 pontban, amely tárgyalásra került, képviselve van az egész lakosság érdeke. A közlekedésügy parlamentje ma már a staatseisenbahnrat, amelynek sulya, éppen mert a közlekedés ügyeiről döntő véleményt formál, folytonosan nő. Nem úgy, mint a mi Közlekedési Tanácsunk, amelynek az étellel érintkezése nincs, jőformán üléseket sem tart, s a közvéleménynek nincs sok öröme abban, ha mégis véleményt mond. Az osztrák tanács mostani ülészakának 345 pontjából csak egy-kettőre utalunk, amelyből látjuk, hogy a közlekedésnek mennyi égető kérdése foglalkoztatja ezt a testületet. *Egész sereg osztrák fürdő és nyaralóhely érdekében van javaslat beterjesztve, hogy a közlekedés javításával, kényelmesebb tételével, új vonat, vagy automobiljárat beillesztésével, különböző modern berendezéssel — és betérek szállítására alkalmas kocsik építésével — javítsák helyzetüket.* Vajjon mikor foglalkozott a Közlekedési Tanács nálunk efféle kérdésekkel? Pedig pld. az erdélyi fürdők közlekedése rettenetes; néhány órát csak a kedvezőbb esatlakozással meg lehetne takarítani. Jó, kényelmes, sűrű és gyors közlekedésre egyelőre még vágyakozni sem merünk. Szó van az osztrák tanácskozásán arról is, hogy mérsékelt tarifával hozzák közelebb az ország belsejéhez a távolabb eső nyaralóhelyeket. Közelebb akarják ekként hozni Boszniát, Heregovinát és a Balkánt. Ebben van már jó adag politika is, anélkül, hogy egyebet tennének, mint a közlekedést tökéletesíteni. Mi ezeket az eszközöket, sajnos, a magyar nemzet céljainak szolgálatában csak öletszerűen alkalmazzuk, mert a Közlekedési Tanács tagjait a szabad vasúti jegy tökéletesen kielégíti.

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

minden kivételben és mennyiségben legelőnyösebben szállít az

Országos Központi Hitelszövetkezet

kötelekebe tartozó ipari és háziipari szövetkezetek Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körút 36.

Szétküldési telepek: Kecskemét, Szépfalu, Zenta.

Az előrehaladt idény miatt!

Bátorkodunk ezennel a következő cikkeket mélyen leszállított árak mellett ajánlani:

Levantine, szegélylyel garantált szinek

à Kor. —.48

Fehér ruhavászon bosnyák módra

à Kor. —.26

Csikos creppon legújabb divat

à Kor. —.38

Percail, elegáns minták

à Kor. --.50

Panama, minden modern színben

à Kor. --.90

Szinezett zefir, legújabb minták

à Kor. --.85

Voil de Laine, tiszta gyapju modern minták

à Kor. 1.--

Eponge(szivacsos) minden színben sima és mintázott.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO 11.

Trieszt Corso 9.

Bécs IX.

Szabott árak.

Divat- és kézműárucikkek, férfiruhaszövetek, selyemárak, szőnyegek, butorszövetek, fehérműek, gyapotárak, női- és gyermekkonfekciók, csipkék, himzések, szalagok és az összes felszerelési cikkek eladása

Ujságkihordó fiukat

vagy asszonyokat

jó fizetéssel felvesz.

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Igyék naponta 1—2 palaczk

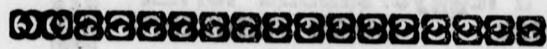
Szent István Dupla-malátasört

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegnek: igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noeraen tanár Bécsben;
Korányi tanár Budapesten;
Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimerve minden előkelő étteremben.

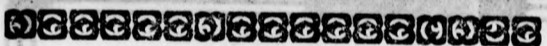

Ekszer - arany - és chinaezüst - árak

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árúban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

Szép butorozott

külön bejárású szoba villanyvilágítással és fürdőszoba használatával azonnal kiadó esetleg teljes allatással is Via Edm. De Amicis 9 szám félemelet R. S. nél.

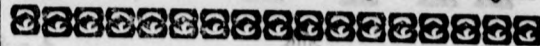
Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. II-60.

Ujjonnan és higienikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztetik fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure. Nagy raktár divatos betétekből, vágott hajból és pipere cikkekkel.

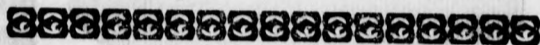
A higienikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás

Több különálló

két és három szobás

lakás a szükséges mellékhelyiségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ. telepén Via Valscurignén.

Comptoirista

német, magyar és olasz nyelvismerettel, hosszabb irodai gyakorlattal, állást óhajt változtatni.

Cim a kiadóhivatalban.

A kinek eladó **használt butora van** vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőnél

Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-03 szám.

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldonibari (a Dubravčić háza). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette, melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

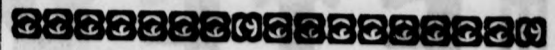
Bredár Lajos.

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióküzlete
Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott árakon.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

Poloskák

moly és sváboknak még petéit is nyomban kiirtja a „Löcherer Cimexin”. Nem piszkít minden tisztítható vele.

Kapható Dr. Mizzan Adorján gyógyszerterében Fiume.

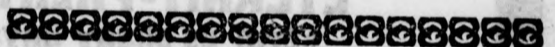

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállalat Naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza

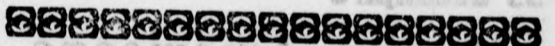
a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel. Az ut tartama csak 3 óra.

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

Ella Villa

Penzió és vendéglő, Abbazia. Szobák ellátással és ellátás nélkül. Mérsékelt árak.

„Első rituális bar”

ortodox koser borok és más italok, mindennemű hideg és meleg ételek.

Előfizetések kosztra házban és házon kívül elfogadottnak.

Weintraub Manó.

Via Alessandro Volta 2. sz.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehérneművel 40 fillér.

Olcsó berletjegyek.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt árak.

Kitűnő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

! 500 koronát !

fizetek Önnek, ha az én gyökérirtó „Ria” kenőcsöm tyukszemét, bibircsét és szarubőrét 3 napon belül fájdalom nélkül el nem tünteti. Egy tévely ára jótálló levei kíséretében 1 Kor.

Kemény, Kassa 1 postafiók 12 940.

LIDO-VENEZIA CASA VENIER

a „Hungaria” szálló mögött.

Szép tiszta butorozott szobák jutányos árakon 1 percnnyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetétől. Villanyos világítás.

ETERNIT - MŰVEK**HATSCHKEK LAJOS**

BUDAPEST -- NYERGESUJFALU

Központi iroda: BUDAPEST VI. KER.
ANDRÁSSY-ut 33 sz.
Telefon: 171-72. 12-92.**ETERNIT - PALA**

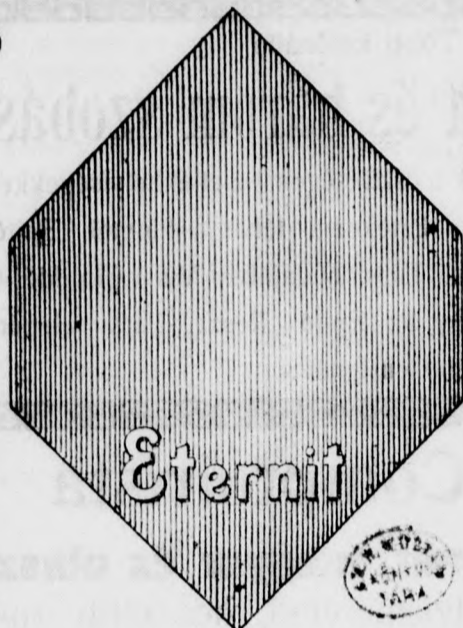
a jelenkor legjobb

Vigyázat!**Eternit-pala**

csak akkor valódi, ha a fenti rajzszerint minden egyes lap a főrvényesen oédett szöjegygyel ETERNIT-tel van ellátva; sziveskedjék tehát mindenkor kifejezetten csak valódi

**HATSCHKEK - féle
ETERNIT-PALÁT**

kérni és silány anyagot visszautasítani!!

tetőfedő anyaga!

Nagyon fontos!**Eternit-művek**

szállítóképessége a Nyergesujfaluban történi gyárnagyob bitás következtében 80%-al emelkedett az elmúlt éhoz képest, anyagszállítások tehát a leggyorsabbau történelmek. Ujabb rendszerű

Rhombus és hal-pikkelyeslapok-
ra különösen felhívjuk szives figyelmét!

Főelárúsítók. Braun Bernát és Társa cég. Fiume Via Stefano Türri 5. (saját haz)

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Közeli indulások Triesztből:

Személyszállítás Triesztből New-Yorkba: az Alice gőzössel jun. 14-én. Triesztből Newyorkba az Argentina gőzössel jun. 21.

Triesztből Quebecbe és Montréalba a Canada gőzössel jun. 21-én. Teher szállítás: Triesztből Philadelphiába a Giulia gőzössel jun. 24-én.

Triesztből Newyork és Philadelphiába a Lucia gőzössel jun. 28-án.

Triesztből Havanna és Neworleánsba a Virginia gőzössel jun. 11-én.

Patras, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a „Francesca“ szem. száll. gőzössel junius 12-én. a „Columbia“ szem. száll. gőzössel jun. 28-án.

Közlebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

MERCEDES

Az autók királya!

- = Bárdi r. t. = -

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.****Bonin Penzió.**

Venecia. Corte Barozzi

A Szt. Mark tértől 1 percnnyire.

Penzió 6.—7 lírától fejlebb

Szobák 2.50-3 " "

Aki szobaleányt, szakácsnót, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Parini 15. sz. Telefon sz. 15-87,
Üres lakások és butozott szobák szintén közvetítettnek.**MOST NYILT MEG!****BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.**

Nődivat — kézmű — és rövidárkereskedése.

Villa Sans Souci

Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen ujonan berendezve. Uj tulajdonos Pinom bécsi konyha.